

אֵלֶּזְנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

פְּרֻשַׁת בְּהַר

בס"ד, אֵלִיּוֹן קה"ו

שְׁנַיִם חֲשָׁב לְקִנּוֹת סְחוּרָה וְלַעֲסַק בְּמִסְחָר. בְּשׁוּבוֹ לְבֵיתוֹ הִחְלִיף אֶת כָּל כֶּסְפוֹ בְּמִטְבְּעוֹת זָהָב, י"א צְרוּרוֹת וּמִטְבֵּעַ אַחַת שֶׁל נְחֹשֶׁת, וְצָרַר אוֹתָהּ גַם עִם מִטְבְּעוֹת הַזָּהָב. בְּדֶרֶךְ לְבֵיתוֹ לֹא הוֹצִיא כְּלוּם מִכֶּסְפוֹ וְאָכַל מִשָּׁל אַחֲרַיִם, כְּדֵי שֶׁלֹּא לְהַחֲסִיר מִהֶכֶסֶף שְׂאֵסֶף. בְּיוֹם שֵׁשִׁי לַפְּנוֹת עֶרֶב, הִגִּיעַ לְכַפֵּר אֶחָד. וּמֵאַחַר וְנוֹתְרוּ לוֹ עוֹד עֶשְׂרִים מִלִּין בְּעֶרְךָ עַד הִגִּיעוּ לַעִיר, הִצְטַעַר מְאֹד, כִּי אֵלּוּ הָיָה בְּעִיר הָיָה מוֹצֵא אִישׁ מֵהֵימָן לְהַפְקִיד אֶצְלוֹ אֶת הַמָּמוֹן, וּפְהָ בְּכַפֵּר מְכָרָח הוּא לְהַפְקִיד אֶת כֶּסְפוֹ אֶצְלֵ הַמוֹכֵסֶן, וְאוּלַי הוּא אֵינּוּ אָדָם יִשְׂרָאֵל. אֲךָ יַעֲן כִּי פָּנָה יוֹם נֶאֱלָץ לְשַׁבֵּת בְּכַפֵּר. עִם הַתְּקַרְבַּ הַשַּׁבָּת הָיָה נְבוֹךְ בְּהַסּוּסוֹ כִּי לֹא יָדַע מַה לַּעֲשׂוֹת, אִם לְהַפְקִיד אֶצְלֵ הַמוֹכֵסֶן כְּדֵי שֶׁלֹּא לְחַלֵּל אֶת הַשַּׁבָּת, אוֹ יִשָּׂא אֶת הַכֶּסֶף אֶצְלוֹ. כְּשֶׁהִדְלִיקָה אֶשֶׁת הַמוֹכֵסֶן נְרוֹת שֶׁל שַׁבָּת נִתְעוֹרְרָה בּוֹ יִרְאֵת הַשַּׁבָּת, מָסַר אֶת הַכֶּסֶף לְמוֹכֵסֶן, אֲךָ לְבוֹ עֲדִין לֹא הָיָה שָׁלֵם עִמוֹ, בְּחַשְׁשׁוֹ שֶׁמֵּאֵל לֹא יִחְזִיר לוֹ הַמוֹכֵסֶן אֶת כֶּסְפוֹ. בְּמִשְׁךָ כָּל הַשַּׁבָּת הִתְהַלֵּךְ עֲצוּב וְשִׁבּוּר, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לֶאֱכֹל וְלֹא לְהִתְפַּלֵּל, וַיְהִי כְּמִטְרָף בְּדַעְתּוֹ. הַמוֹכֵסֶן הֵבִין לְמַחְשַׁבְתּוֹ וְדֹאגָתּוֹ, וְלָכֵן זָרַז אֶת עֲצָמוֹ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, נִגַּשׁ אֵלָיו וְאָמַר לוֹ: הֵא לָכֶם כֶּסֶפְכֶם. מִשֵּׁשׁ הָאִישׁ בְּכִיסוֹ לְדַעַת אִם יִחְזִיר לוֹ אֶת כָּל כֶּסְפוֹ, וַיִּמְצָא הַכָּל כְּאִשֶּׁר מָסַר לוֹ. אַחַר כֵּן נִזְכַּר בְּמִטְבֵּעַ הַנְּחֹשֶׁת. מִשֵּׁשׁ לְרֵאוֹת אִם גַּם הִיא הַחֲזֵרָה לוֹ, וְכִאֲשֶׁר מִצָּאָה שְׂמַח שְׂמַחָה גְּדוּלָה. כֵּאֵן, פָּנָה הַמַּגִּיד וְאָמַר: עֵתָה נִרְאָה עַד כְּמָה גְּדוּלָה סְכּוּלוֹתוֹ וְטַפְשׁוֹתוֹ, שְׂחַפְשׁוֹ אַחַר מִטְבֵּעַ הַנְּחֹשֶׁת, כִּי אַחַר שֶׁרָאָה שֶׁהִחְזִיר לוֹ אֶת כָּל מִטְבְּעוֹת הַזָּהָב, לֹא הָיָה לוֹ לְהִרְהַר עוֹד עַל מִטְבֵּעַ הַנְּחֹשֶׁת, וְכִי בְמָה

מִשָּׁל לְמִטְבֵּעַ נְחֹשֶׁת
פַּעַם אַחַת שָׁבוּ לְבֵיתָם חֲסִידִים לּוּמְדִים, שֶׁשָּׁבְתוּ אֶצְלֵ רַבֵּם הַרְה"ק רַבֵּי מְרַדְכֵי מִטְשַׁעְרֵנוּבִיל זִיע"א. יַחַד אִתָּם נִסַּע גַּם מוֹיֶכֶסֶן אֶחָד עִם הָאָרֶץ. בְּדֶרֶךְ שָׁנְנוּ הַחֲסִידִים אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה שֶׁשָּׁמְעוּ מִפִּי רַבֵּם בְּשַׁבָּת. נִעְנָה אֶחָד מִן הַחֲבוּרָה וְאָמַר: מְכַל נִסְיֵעוֹתַי לְרַבְנֵנוּ עַד כּוּה, לֹא נִהְיֵיתִי כְּמוֹ עֵתָה, כִּי דְבָרֵי הַתּוֹרָה שֶׁשָּׁמְעֵנוּ בְּפַעַם זֹאת הֵם רַמִּים וְעַמְקִים, לֹא שֶׁמִּעַתָּה אֲזוֹן מַעוֹלָם. וְכָל הַחֲסִידִים הִשִּׁיבוּ בְּהַסְכָּמָה לְדְבָרֵים אֵלָה. נִתְרַגַּשׁ הַמוֹכֵסֶן וְאָמַר: גַּם אֲנִי לֹא נִהְיֵיתִי מִעוֹדִי מִנְּסִיעוֹתַי לְרַבְנֵנוּ כְּמוֹ בְּפַעַם הַזֹּאת. הִתְפַּלְאוּ הַחֲבֵרִים וְאָמְרוּ: הֲלֹא אֵתָה אִישׁ פְּשׁוּט, וְאֵינְךָ מִבִּין בְּדְבָרֵי תּוֹרָה, וּמָה מִצָּאָתָה הַפַּעַם יוֹתֵר. סִפֵּר לָהֶם הַמוֹכֵסֶן: בְּבֹאֵי לְקַבֵּל בְּרַפְת פְּרֻדָּה מִרַבְנֵנוּ, שְׂאֵלְנִי, אִיךָ מִתְנַהֵג אֵתָה בְּבֵיתָךְ. עֲנִיתִי: מַה זֶה שְׂאֵלָה, מִתְנַהֵג אֲנִי כְּכָל בְּנֵי גִילִי. אָמַר לִי: חַפֵּץ אֲנִי לְדַעַת אֶת סֵדֵר יוֹמָךְ. וְסִפַּרְתִּי לוֹ: בְּקוּמִי מִשְׁנַתִּי אֲנִי נוֹטֵל אֶת יָדִי וּמִתְלַבֵּשׁ, וּמִיָּד אֲנִי מְסוּבֵב בְּכַפֵּר לְקִנּוֹת מֵהַנְּכָרִים סְחוּרוֹת שׁוֹנוֹת, תְּבוּאָה, עוֹרוֹת וְכִדּוּמָה. וְכִשְׂאֵנִי גּוֹמֵר אֶת עֶסְקִי, אֲנִי שֹׁב לְבֵיתִי, רוּחִץ פְּנֵי וַיְדֵי, מְבַרֵךְ בְּרַפְת הַתּוֹרָה וּמִתְפַּלֵּל. אָמַר לִי הַרְבַּ הַקְּדוּשָׁה: לֹא טוֹב הַדְּבָר שֶׁמִּמְקִידִים אֵתָה אֶת עֶסְקִיךָ לְתַפְלָתָךְ, הֲרִי הַתְּפִלָּה קוֹדֶמֶת לְכָל הָעֶסְקִים. וְהַשַּׁבָּתִי: דֶּרֶךְ הַנְּכָרִים לְצֵאת בְּבִקּוֹר כָּל אֶחָד לְעַבּוּדָתוֹ בְּשׂוּדָה, וְאִם אֲתַעֲכַב בְּבִקּוֹר בְּתַפְלָה לֹא אֲמַצָּא אֶצְלֵ מִי לְקִנּוֹת. עָנָה לִי רַבְנֵנוּ: אֲסַפֵּר לָךְ מַעֲשֵׂה: אִישׁ אֶחָד הָיָה אוֹכֵל מְזוֹנוֹת שְׁנַיִם מִסְפָּר עַל שְׁלַחַן חֲתָנוּ. בְּהִגִּיעַ עֵתוֹ לְדַאֵג לְפָרְנִסַת בֵּיתוֹ, הִרְחִיק נִדָּד וְנִעְשָׂה מְלַמֵּד, וּבְשִׁכְר הַהוֹרָאָה בְּמִשְׁךָ שֶׁלֹּשׁ

נחשבת היא כנגד כל מטבעות הזהב. ואתה הנך מפקיד את נשמתך בכל לילה ביד הקב"ה, ונשמתך יקרה מפנינים, ובלעדיה הנך כפגור מובס, וכאשר אתה קם בבקר ואתה רואה את אמונתו של השי"ת שהחזיר לך פקדון יקר כזה, איך לא תאמין להשי"ת על דבר קטן שיזמן לך פרנסתך אחר התפלה.

כדברים האלה דבר אלי רבנו הקדוש, ומעולם לא שמעתי ממנו כזאת. ועל כן אני אומר, כי מעולם לא נהניתי כמו עתה, סיים המוכסן. נענו החסידים ואמרו בהתרגשות: אם כן הלא פעלת בנסיעתך יותר.

איך לשאול מה נאכל

על הפסוקים בפרשת השבוע, פרשת בהר (ויקרא כה כ-כא): 'וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו. וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשית את התבואה לשלש השנים', מביא הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליזנסק זיע"א בספרו 'נעם אלימלך' דבר נפלא בשם אחיו הרה"ק רבי משולם זושא מאניפולי זיע"א: בשם אחי החסיד המפרסם: ויש לדקדק היות שהתורה יצאתה בכאן מדרך, שדרך הקרא לכתב איזה יתור לשון בפסוק אפילו אות אחת ועל ידי זה מתרץ כמה קשיות, אבל הקשיא לא נכתב בעצמה בתורה, וכאן נכתב הקשיא, וטוב היה שלא לומר כי אם 'וצויתי את ברכתי', וממילא לא יקשה שום אדם לומר מה נאכל. ונראה, שהשם יתברך ברוך הוא כשברא את העולם השפיע מטובו צינורות מושכים שפע לצרכי

בני אדם, ודרך השפע שלא להפסיק כלל, אלא כשהאדם נפל ממדרגתו ואין לו בטחון בבורא ברוך הוא המשגיח אמתי הן ומפרנס ברוח בלי הפסק כלל אז עושה האדם ההוא במחשבתו ההיא אשר לא מטהר פגם חלילה בעולמות עליונים ומתישין כח פמליא של מעלה ר"ל, ואז נפסק השפע חלילה, וצריך השם יתברך ברוך הוא לצוות מחדש השפע שתלך כמו מתחלת הבריאה, וזה הוא 'וכי תאמרו' כו', שהתורה מלמדת לאדם דרכי השם שיהיה שלם בבטחונו על אלהיו ולא יאמר כלל מה יאכל, כי כאשר חלילה יפול מן הבטחון לחשב מה יאכל הוא עושה פגם חלילה בהשפע ואטרחו כלפי שמיא לצוות מחדש, וכי תאמרו, פרוש כאשר תאמרו כך ואז תטריחו אותי 'וצויתי' כו', אלא לא תתנהגו כך ותבטחו בה' בכל לבבכם ואז תלך השפע בלי הפסק כלל תמיד לא יחסר כל בה.

צריך לעשות הסבה אבל לא לסמוך עליה כלל

צריך להאמין באמונה שלמה שהשי"ת לבדו מנהיג הכל ואין שום סבה מועילה, ומכל מקום צריך לעשות הסבה אבל לא לסמוך עליה כלל. ואדרבה כשעושה הסבה צריך לעשות דוקא אז סבה מיחדת להתחזק יותר באמונתו יתברך, ('אמרי פנחס' שער תורת האדם אות קלח בשם הרה"ק רבי רפאל מבערשיד זיע"א). (מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

שו"ת קני

חידון אֵלֶּנּוֹת - נושא פרסים
באיזה פסוק בפרשה זו יש 6 מלים
רצופות שמתחילות כלן באותה אות?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת פקודי:

ש. היכן מוזכרים בפרשתנו פעמונים?
 ת. "פעמוני זהב" היו מחוברים לשולי מעילו של הכהן הגדול (שמות לט, כה).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
 פרשת פקודי:
 ה' מנדי הולצמן מבית שמש.

